

PRAMEN

MESAČNÍK MICHALOVSKÉJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

MAREC 2005

ČÍSLO 3

ROČNÍK 3

CENA 8 Sk

Križ, naša sila, nádej, vzkriesenie a víťazstvo

Keď veriaci pozerá na sv. Križ, ktorý je pre nás viac než symbolom, lebo je nám silou, nádejou, vzkriesením aj víťazstvom. Musíme pochopiť a si aj uvedomiť, že my veriaci sme určení nie pre smrť, ale pre vzkriesenie a pre večný život. Sv. Križ aj keď je symbolom utrpenia, on je nám aj víťazstvom, tak aj spievame: Križ Christov kresťanom nádej, mŕtvym vzkriesenie.

Križ bol v dávnych dobách potupou, dnes nám kresťanom je nádejou a víťazstvom, ktorý nás sprevádza od začiatku nášho života až do konca. Máme všetci radosť a nádej, keď krstíme, žehnáme, učíme zehnať, odpúšťame hriechy, žehnáme pri udeľovaní sviatosti. V našich nešastiach ukazuje nám Križovú cestu utrpenia a nás inšpiruje, povzbudzuje a pri ťažkostiach života uspokojuje. Nabáda nás k odpúšťaniu, zmieruje a všade vnáša radosť a nádej.

Sv. Križ volá ako dobrý pastier a my máme radosť z toho, že za tým pastierom ideme. S istotou očakávame, čo potrebujeme a o čo prosíme. Veríme, že Boh všemohúci, je dobrotivý, spravodlivý a verný. V neho dúfali a verili naši predkovia, dedovia a otcovia a bolo im požehnané a nikdy neboli zahanbení. Dnes my by sme sa prehrešili, ak by sme aj my nemali dôveru v Boha a by sme zúfali a či opováživo sa spoliehali, bez modlitieb, pôstu, pokánia a slúženiu Bohu a aj našim bližným.

Vo Sv. Križi nám treba hľadať v prvom rade poučenie, že sv. Križ nám ukazuje na veľkú cenu ľudskej duše, že nám pomáha uľahčovať a znášať naše križe a trápenia nášho ľudského života. Tu nám do nášho života v takýchto ťažkých situáciách vnáša nádej a radosť zo života a to tí čo nemajú sv. Križ nepoznajú. Sv. Križ žiada nás všetkých, aby sme tiež brali svoje križe a trápenia tak, ako ho niesol Isus Christos na Golgotu. Aby sme ich brali s nádejou a bez reptania svoje križe a trápenia na svoje plecia. Aby sme spoznali to, že On nie zbytočne niesol svoj križ na Golgotu, lebo vykúpil celý ľudský rod od prvorođeného hriechu a dal nám možnosť vojsť do večného života, ktorú možnosť zobrať zlý duch, nepriateľ ľudstva. Ten ktorý aj dnes pracuje a namáha sa o to, aby sme nevošli do večných príbytkov.

Treba, aby sme pochopili, že aj my nie zbytočne nesieme svoje križe, že oni majú svoj veľký význam pre náš život pozemský, ale aj pre život večný. Utrpenie otvára oči a naučí nás tomu, čomu nás nenaučí jasnúce srdce.

V Starom zákone čakanie na Vykupiteľa bolo živé, zvlášť v časoch ťažkých, v zajatiach. Proroci vychovávali a správne viedli ľud k prijatiu Vykupiteľa, že on vyvedie a oslobodí od zlého, zdvihne ubitého a oslobodí od hriechu. Izraelitania si mysleli, že to bude v prvom rade oslobodenie od Rimanov. Lenže on neprišiel lámať politické moci. On prišiel vykúpiť ľudstvo od hriechu a od nepriateľa ľudstva zlého ducha.

prot. ThDr. Štefan Horkaj

Paschálne posolstvo !

Milovaní veľadôstojní otcovia, bratia a sestry, verné detky svätej pravoslávnej Cirkvi, mojej pravoslávnej eparchie!

Christos Voskrese!

Ani sme sa nenazdali a už po uplynutí dní sv. veľkého pôstu nastal čas radosti, kedy navzájom sa pozdravujeme týmto radostným oslovením "Christos Voskrese!"

Dovoľte mi ako Vášmu arcipastierovi v tejto chvíli osloviť Vás z príležitosti tohto veľkého a radostného sviatku, o ktorom už žalmista Dávid, veľký muž Starého zákona napísal, že: "Toto je deň ktorý učinil Hospodin, radujme sa a veselme sa v ňom" (Ž116,24) a ďalej v ktorom "Nebesa dôstojne sa radujú a zem jasá a plesá a celý svet viditeľný aj neviditeľný".

Pravoslávny kresťan uznáva význam slávneho Vzkriesenia a zmysel Veľkonočnej radosti, že Christos vstal z mŕtvych a tým zaistil ľudstvu večné Vzkriesenie i ukázal nám cestu nesmrteľnosti. Bola udupaná smrť a všeobecné zlo, zvíťazil šťastný život a tak ako spievame, že nastal: "Začiatok nového života".

Vzkriesený Christos Spasiteľ zaručuje našu nesmrteľnosť a povznáša celú dôstojnosť človeka, ktorý je dieťaťom Božím. Jeho pôsobením vstáva v nás k novému životu ten nový, lepší, radostnejší človek, ktorí vo svojom okolí vidí svojich bližných, rodných bratov a sestry, s ktorými je spojený čínorodou, pravou a kresťanskou láskou. Aké krásne sú slová piesne, ktoré vychádzajú z našich úst na Paschálnej utreni: "Je vzkriesenia deň, povznesme sa slávnosťou a druh druhá objímajme". To tiež dosvedčuje, že viera pre veriaceho kresťana je nevyčerateľným prameňom kladného a mravného vzťah k bližnému, jeho potrebám telesným aj duchovným a to na základe nikým nenútenej a radostnej povinnosti.

Svätá Matka cirkev nás všetkých volá: "Christos vstal z mŕtvych, večná radosť", lebo Christos vstal a smrť je porazená. Christos nás privádza k večnej radosti. Zvíťazilo dobro nad zlom, spravodlivosť nad nespravodlivosťou a všetkých zažiarilo odpustenie. Naša Pascha je neskutočným našim duchovným jarom.

Tak ako po dlhej zime na jar sa zem pokrýva zeleňou a kvetmi, tak aj v našom duchovnom živote po veľkopôstnych dňoch a očistnej kúpeli vo svätej spovedi a prijatí Najsvätejšej Eucharistie sa v nás

rodí jasná radosť a naše srdce horí zvláštnou láskou ku Christovi, ktorý spolu so sebou všetko vzkriesil "a obmyl Prečistou krvou na sv. Križi".

Milovaní!

Čo všetko teraz pre nás plynie to už som spomínal. Avšak pozrime sa vôkol seba, ako je potrebné aby každý človek – a niekedy aj kresťan pozastavil na chvíľku. Len hľaďme, ako je narušený celý ľudský svet, kedy dávny nepriateľ človeka tak opantall celú spoločnosť, aké sú veľké sociálne rozdiely medzi takzvanou "novodobou smotánkou" a na druhej strane veľkou sociálnou chudobou. Koľko zloby je v spoločnosti, zbytočného krvi-prelievania v boji o moc, koľko je hrozného hriechu, ako sú vraždy, bratovraždy a bezohľadná ľahostajnosť voči bližnému.

V tom vidím milovaní našu misiu pôsobiť na diele obnovy ducha podľa Evanjelia šírením lásky nás všetkých verných nasledovníkov Christa Spasiteľa. Pripomíname si to teraz v čase sviatočnom aj budúcom, rozmnožujeme úsilie svojej činnosti pre všeobecné blaho všetkých ľudí dobrej vôle. Mnoho záleží od našej snahy a horlivosti. Neopúšťajme Christovu cestu, On nás pozýva k sebe nielen v dňoch Jeho Paschy alebo Jeho Roždestva. On nás očakáva každú svätú nedeľu a rozdáva sa nám vo sviatosti Eucharistie. Zhodme to seba ľahostajnosť a On nás odmení svojou láskou a požehnaním. Nech požehná naše dni pokojom, nech navštívi naše príbytky ako kedysi po svojom Vzkriesení navštívil svojich apoštolov, ktorých oslovil: "Pokoj Vám" (Jn 20, 21-26).

Záverom milovaní otcovia duchovní, bratia a sestry pri tejto významnej udalosti Paschy Christovej nezostávajme len pri slovách, ale aj skutkoch, svojimi životmi radujúc sa nevyčerateľnou duchovnou radosťou v Christovi Spasiteľovi, ktorý zvíťazil nad smrťou a zlobou a podáva nám milosti plnú pomoc pre náš každodenný život podľa Jeho učenia a aj ako Váš arcipastier žehnám Vám a zároveň Vás všetkých pozdravujem

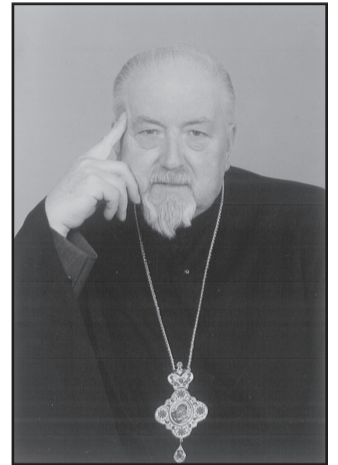
Christos Voskrese

Očakávajúc Vašu odpoveď

Voistinu Voskrese!

Ján,
biskup michalovský

Pascha Christova,
Michalovce 2005

Milovaní duchovní otcovia, bratia a sestry, drahí priatelia!

Ďakujem Všemohúcemu Hospodu Bohu za milosrdenstvo, ktoré mi bolo Ním udelené, skrze aj Vaše úpenlivé modlitby a želania počas mojej zložitej hospitalizácie v Slovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb v Bratislave, na oddelení Kardiológie u veľaváženého profesora MUDr. Williama Fischera a Kliniky cievnych ochorení u veľaváženého profesora MUDr. Vladimíra Šefránka, ich spolupracovníkom a zdravotnému personálu za ich snahu o prinavrátene mi môjho chatrného zdravia.

Dnes, keď som tu opäť medzi Vami, verím že ich námaha bola požehnaná aj na základe Vašich úprimných svätých modlitieb, tak ako čítame vo sv. Písme, že: "molitba viry spasit boľaschah".

Vyjadrujem verejnú vďaku aj všetkým tým, ktorí skoro denne, kým to bolo možné dostať sa ku mne prichádzali v predoperačných a pooperačných dňoch a povzbudzovali ma dobrým slovom a modlitbou. Či už boli pracovníci cirkevnej alebo štátnej sféry, pracovníci zahraničných veľvyslanectiev, veriaci našej aj prešovskej eparchie a v neposlednom rade bratia a sestry bratislavskej farnosti na čele s o. prot. Jozefom Haverčákom a o. prot. Michalom Dandárom.

Takisto vyjadrujem vďaku aj mojim osobným priateľom, ktorí žijú a pracujú v našom hlavnom meste.

Milovaní!

Dovoľte mi opätovne sa skloniť pred Vami všetkými a hlbokým poklonom poďakovať sa Vám za Vašu lásku a obetu.

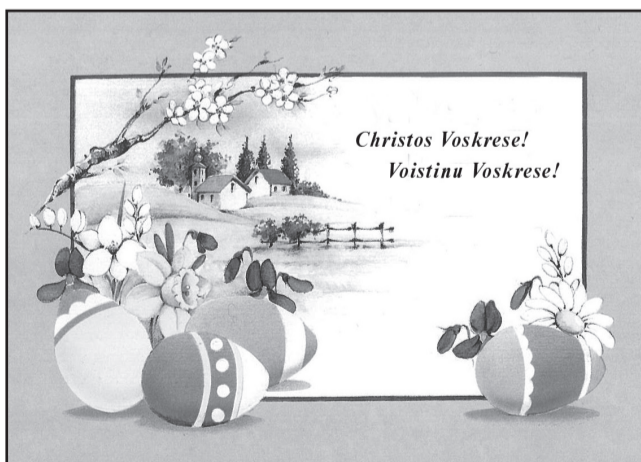
Uisťujem Vás všetkých milovaní bratia a sestry, drahí priatelia, personál Slove-nského ústavu srdcových a cievnych chorôb, že na Vás počas môjho života – ktorý udeľuje každému Hospodin Boh nezabudnem a zostanete navždy v mojich modlitbách.

S hlbokou úctou,

Váš

Ján (Holonič),
biskup michalovský

3. marca 2005,
Michalovce

Harmonogram bohoslužieb počas Veľkonočných sviatkov

MICHALOVCE

Štvrtok, 24. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého s večerňou	7:00
Strasti Hospoda nášeho Isusa Christa	16:00
Piatok, 25. marca 2005	
Liturgia sv. Jána Zlatoústeho	9:00
Večerná a výnos plaščanice	16:00
Sobota, 26. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého	7:00
Nedeľa, 27. marca 2005	
Utreňa a vzkriesenie	6:30
Posvätenie Paschy a paschálnych pokrmov	7:30
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	8:30
Sv. archijerejská liturgia (po ukončení Večernia)	10:00
Pondelok, 28. marca 2005	
Utreňa	7:30
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	8:30
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho (po ukončení Večernia)	10:00
Utorok, 29. marca 2005	
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:00

KOŠICE

Štvrtok, 24. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého s večerňou	7:00
Strasti Hospoda nášeho Isusa Christa	17:00
Piatok, 25. marca 2005	
Liturgia s večerňou a výnosom plaščanice	11:30
Sobota, 26. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého	7:00
Nedeľa, 27. marca 2005	
Utreňa a vzkriesenie	3:00
Posvätenie Paschy a paschálnych pokrmov	4:30
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:30
Večerná	15:00
Pondelok, 28. marca 2005	
Utreňa	8:00
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:30
Večerná	15:00
Utorok, 29. marca 2005	
Utreňa	8:00
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:30

SOBRANCE

Štvrtok, 24. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého s večerňou	7:00
Strasti Hospoda nášeho Isusa Christa	17:00
Piatok, 25. marca 2005	
Liturgia s večerňou a výnosom plaščanice	11:30
Sobota, 26. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého	7:00
Nedeľa, 27. marca 2005	
Utreňa a vzkriesenie	5:00
Posvätenie Paschy a paschálnych pokrmov	6:30
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:30
Večerná	15:00
Pondelok, 28. marca 2005	
Utreňa	7:30
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:30
Večerná	15:00
Utorok, 29. marca 2005	
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	8:00

STRÁŽSKE

Štvrtok, 24. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého s večerňou	8:00
Strasti Hospoda nášeho Isusa Christa	17:00
Piatok, 25. marca 2005	
Liturgia s večerňou a výnosom plaščanice	11:30
Sobota, 26. marca 2005	
Liturgia sv. Vasiľa Veľkého	7:00
Nedeľa, 27. marca 2005	
Utreňa a vzkriesenie	00:00
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	8:00
Posvätenie Paschy a paschálnych pokrmov	9:30
Večerná	15:00
Pondelok, 28. marca 2005	
Utreňa	8:00
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:30
Večerná	15:00
Utorok, 29. marca 2005	
Sv. liturgia Jána Zlatoústeho	9:00

PREDSTAVUJEME CIRKEVNÉ OBCE

Prvá písomná zmienka o obci Inovce, niekdajší názov Inoc, pochádza z roku 1555. V tom období obec patrila panstvu Drugethovcov. Neskôr v 18. storočí patrila Ibranyiovcov a v 19. storočí Izepiovcov. No vzniknúť musela oveľa skôr ako v roku 1500. Ústnym podaním sa z generácie na generáciu prenáša informácia, že obec už vtedy mala 200 domov a okolo 2000 obyvateľov.

Obec leží v severnej časti Popričného vrchu, ktorý je vysoký 1024 m. n.m. V obci sa nachádza drevený chrám sv. archanjela Michala z roku 1836, ktorý v roku 1993 tak ako väčšina pravoslávnych chrámov bol prinavrátený katolíckej cirkvi východného obradu. Z obecnej kroniky sa dozvedáme, že tak ako v minulosti, tak aj v súčasnosti všetko obyvateľstvo tejto obce je pravoslávneho vierovyznania. Kňaz dochádzal z farnosti Podhorod', pričom cirkevná

Pravoslávna cirkevná obec – Inovce

obec Inovce bola trefou filiálkou farnosti Podhorod'.

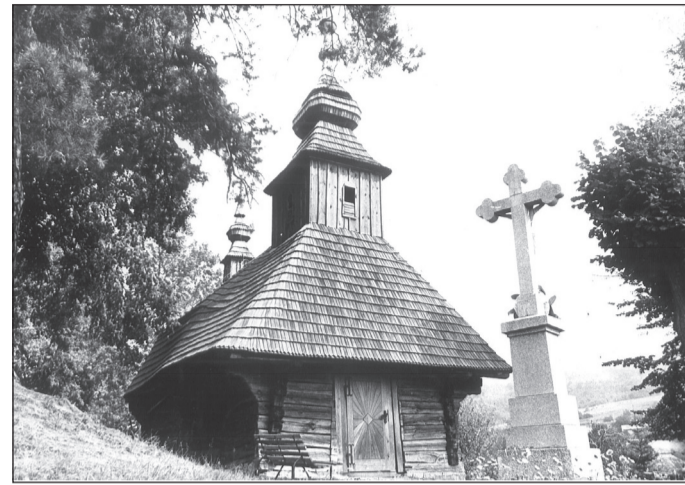
V roku 1993 keď hlboko veriaci ľud obce Inovce odovzdal pôvodný drevený chrám katolíckej cirkvi východného obradu, veriaci sa rozhodli postaviť si nový chrám, ktorý zasvätili prorokovi Eliášovi. Medzičasom, tak ako pravoslávni veriaci v mnohých obciach vykonávali aj tu bohoslužby v náhradných bohoslužobných priestoroch - v požiarnej zbrojnici.

A tak, 7. augusta 1994 po výbere pozemku bola vykonaná posviacka základného kameňa za účasti Preosvietenosti Jána, biskupa michalovského. Do výstavby chrámu sa veriaci pustili s plným nasadením na čele s vtedajším správcom cirkevnej obce prot. Ladislavom Fedorom a kurátorským zborom. Stavba rástla na slávu Božiu, čoho svedectvom bola aj tá skutočnosť, že o 2 roky neskôr, 2. augusta 1996 bol za účasti cirkevných hodnostárov chrám sv. proroka Eliáša posvätený.

Chrám sa nachádza v strede obce pričom pôdorys chrámu má tvar kríža. Významnými osobnosťami cirkevného života tejto cirkevnej obce boli duchovní ako napr. nebohý o. Džogan, o. Jozef Nadzam, o. Ladislav Fedor, o. Štefan Lohojda. Významnou udalosťou a prvou v histórii tejto obce bol 24. október 1999, keď vladyka Ján, biskup

michalovský, vysvätil súčasného správcu PCO, Mgr. Pavla Nováka. S príchodom nového duchovného sa začína nová história tejto cirkevnej obce. Obec Inovce sa odlučuje od farnosti Podhorod' a stáva sa samostatnou farnosťou s filiálkou Beňatina. Terajší správca býva vo farskej budove, ktorá bola odkúpená od rodiny Fedora Stanka ako rodinný dom, za spoluúčasti Úradu eparchiálnej rady Michalovskej pravoslávnej eparchie a cirkevnej obce Inovce.

Medzi významné udalosti patrí aj posviacka novoinštalovaného ikonostasu 1. augusta 2004, ktorá bola vykonaná vladykom Jánom, biskupom michalovským. Ikony pre ikonostas napísal d.o. Mgr. Sergej Barilik, správca PCO Pozdišovce. V súčasnosti táto cirkevná obec má 222 veriacich, z toho 60 detí. Bohoslužby sa v chráme vykonávajú pravidelne a podľa potrieb veriacich. Táto cirkevná obec je obcou, ktorá ako jedna z piatich na teritóriu Michalovskej pravoslávnej eparchie ostala verná používaniu juliánskeho kalendára (ľudovo nazývaný starý štýl). Na záver zbožná prosba, aby Všemohúci Boh, na príhovor Presvätej Bohorodičky a sv. proroka Eliáša zehnal veriacemu národu tejto cirkevnej obce.

d.o. Mgr. Pavol Novák

Životy svätých

Sv. Alexij, človek Boží

Ctihodný Alexij sa narodil v Ríme, v rodine čestných a bohobojných rodičov Eufimiána a Aglajdy. Tito manželia boli dlhý čas bezdetní a preto sa vrúcne modlili k Hospodinovi, aby im požehnal dieťa. A Hospodin skutočne vypočul prosby manželov a požehnal im syna, Alexija. V šiestich rokoch sa začal Alexij učiť a úspešne sa vzdelával vo svetských náukách, avšak osobitne rád čítal Sväté písmo. Ako mládeňec sa začal vzdiaľovať rodičom: stroho sa postil, rozdával milodary a pod bohatým odevom nosil svoje dlhé vlasy. Skoro sa u neho prejavilo presvedčenie a želanie zanechať svet a slúžiť Jedinému Bohu. No rodičia sa rozhodli Alexija oženiť, keď dosiahol vek dospelosti, tak mu našli nevestu.

Po zásnubách, keď zostal Alexij sám so svojou nevestou, stiahol si zo svojho prsta zásnubný prsteň, dal jej ho a povedal: "Uchráň ho, a vďaka tomu bude Hospodin s nami. Svojou milosťou pripravujúc nám nový život". Sám tajne odišiel z domu a nasadol na loď, ktorá smerovala do Mezopotámie.

Dostal sa až do Edessu, kde sa chránil Nerukotvorný obraz Hospodina, Alexij predal všetko čo mal a peniaze rozdal chudobným. Začal žiť pri chráme Presvätej Bohorodičky a živil sa milodarmi. Jedol iba chlieb a vodu, získané peniaze rozdával nemocným a starým. Každú nedeľu prijímal Sväté Tajiny.

Príbuzní vskutku hľadali strateného Alexija, no bez úspechu. Sluhovia, vyslaní Eufimiánom do sveta, boli aj v Edesse, no nespoznali v chudobnom, sediacom pri vchode do chrámu, svojho pána. Od strohého pôstu mu telo vyschlo, krása sa vytratila, pohľad sa stal slabý. Blažený ich spoznal a preto ďakoval Hospodinovi za to, že ho sluhovia nespoznali.

Nešťastná matka svätého Alexija sa zatvorila vo svojej komnate, neprestajne sa modlila za svojho syna. Jeho žena prebývala v smútku so svokrou.

Ctihodný prežil v Edesse sedemdesiat rokov. Raz bolo správcovi chrámu, pri ktorom žil svätý, zjavené o ňom: Matka Božia cez Svoju svätú ikonu prehovorila: "Uved' do Môjho chrámu človeka Božieho, dôstojného Kráľovstva Nebeského; jeho modlitba vychádza k Bohu, ako kadidlo príjemnej vône, a Duch Svätý spočíva na ňom".

Správca začal hľadať takéhoto človeka, no dlho ho nemohol nájsť. Vtedy sa s modlitbou obrátil k Presvätej Bohorodičke, prosiac Ju o pomoc. A znovu sa ozval hlas tiahnući sa od ikony, ktorý mu povedal, že človek Boží je ten chudobný, čo sedí pri vchode do chrámu. Správca tak našiel svätého Alexija a doviedol ho do chrámu. Mnohí sa dozvedeli o spravodlivom a začali si ho ctíť. Svätý, uniknúc sláve, tajne sadol na loď, ktorá smerovala do Cilície. Avšak Úmysel Boží usúdil ináč: búrka uniesla loď ďale-

ko na západ, ktorá tak došla až k brehom Itálie. Blažený sa vybral do Ríma. Nespoznaný, pokorne poprosil svojho otca o povolenie usadiť sa v niektorom z kútov jeho dvora. Eufimián ubytoval Alexija v špeciálne pripravenom príbytku pri vchode do domu a rozkázal ho kŕmiť zo svojho stola.

Žijúc v rodičovskom dome, blažený pokračoval v pôste a prebývaní v neustálej modlitbe počas dňa i noci. Pokorne trpel nepríjemnosťami a posmeškami od sluhov jeho otca. Alexijova komnata sa nachádzala oproti oknám jeho nevesty, i tak podivník ťažko trpel, počujúc jej plač. Iba nesmierna láska k Bohu pomáhala blaženému znášať tieto muky. Svätý Alexij prežil v dome svojich rodičov sedemdesiat rokov a bol upovedomený Bohom o dni svojej smrti. Vtedy svätý vzal kronikára, opísal svoj život, prosiac o prepáčenie u svojich rodičov a nevesty.

V deň smrti svätého Alexija v katedrálnom chráme slúžil svätú liturgiu rímsky pápež Innocent (402-417) za účasti cisára Honória (395 - 423). V čase bohoslužby sa z oltára vyval čudný hlas: "Prid'te ku Mne, všetci namáhajúci sa a preťaženi, Ja vás upokojím"(Mt 2, 28). Všetci prítomní zo strachu padli na zem. Hlas pokračoval: "Nájdite človeka Božieho, odchádzajúceho na večný život, nech sa on pomodlí za mesto". Začali ho hľadať po celom Ríme, no nenašli tohoto spravodlivého.

Zo štvrtku na piatok pápež, odslúžiac vsenočné bdenie, prosil Hospodina, aby mu ukázal tohto svätca. Po sv. liturgii sa znovu v chráme rozniesol hlas: "Hľadajte človeka Božieho v dome Eufimiána". Všetci sa poponáhľali sem, no svätý už zomrel. Jeho tvár svietila podobne ako tvár anjela, v ruke držal začatú sviecu, ktorú nepúšťal, ani keď sa pokúšali mu ju vziať. Telo blaženého položili na lôžko, ktoré bolo pokryté drahým plátnom. Pápež i cisár kľakli na kolená a obrátili sa k ctihodnému, akoby bol ešte medzi živými, prosiac o pomoc. I svätý splnil ich prosbu. Keď bol prečítaný list k svätcovým príbuzným, otec, matka i nevesta spravodlivého s plačom sa poklonili jeho ctihodným ostatkom.

Telo svätého, od ktorého sa začali diať zázraky uzdravenia, bolo vystavené v strede námestia. Sem prišiel celý Rím. Cisár a pápež sami vniesli telo svätého do chrámu, kde sa nachádzalo celý týždeň a potom bolo uložené do mramorovej hrobky. Od svätých relikvií začalo vytekať nádherne voňavé myro, ktoré podáva uzdravenie chorým.

Čestné ostatky svätého Alexija, človeka Božieho, boli pochované v chráme svätého Bonifácia v Ríme. V roku 1216 boli nájsené jeho sv. relikvie. Pravá Cirkev Christova pravoslávna oslavuje sviatok sv. Alexija, človeka Božieho, každý rok 17.marca / 30.marca.

„Svätý Alexij, človek Boží, modli sa za nás hriešnych pred Hospodinom“!

Róbert IVAN

Miestne pravoslávne cirkvi vo svete

Srbská cirkev

Začiatky kresťanstva

Srbi prijali kresťanstvo už v 7. storočí. Územie, ktoré na Balkáne osídlili, bolo však pod silným kresťanským vplyvom mnoho storočí predtým. Túto oblasť podľa podania navštívili apoštolovia - sv. Ondrej, sv. Pavol a jeho žiak Titus. V 4. storočí sa na územie dnešnej Juhoslávie nachádzala metropolia sirmijska a arcibiskupstvo salonské. V 6. storočí bolo však dlhoročné dielo kresťanských misionárov ťažko zničené nájazdmi Avarov.

Sv. Štefan (knieža Štefan Uros III.)

V prvej polovici 7. storočia sa na základe žiadosti byzantského cisára Herakleia (610-641) vyslal rímsky pápež knieža, ktoré obrátilo mnoho Srbov na kresťanskú vieru. Do roku 732 sa Srbi nachádzali v jurisdikcii rímskeho patriarchátu.

Cyrlometodská misia

Kresťanstvo sa medzi Srbmi rozšírilo zvlášť v 9. storočí, keď k nim na žiadosť srbského kniežata Mutimira, poslal cisár Basileos I. Makedonec v roku 869 gréckych kňazov. Avšak ani západní, ani východní misionári nemohli úplne získať Srbov pre kresťanskú vieru, lebo konali bohoslužby v im nezrozumiteľnom jazyku, latinskom, alebo gréckom. Kresťanstvo sa u Srbov upevnilo po tom, čo svätí bratia Cyril a Metod začali hlásať sv. Evanjelium v národnom slovenskom jazyku.

Chilandar - monastier na Atose

Je pravdepodobné, že svätí bratia navštívili srbskú zem pri svojej ceste na Veľkú Moravu. Vplyv sv. bratov ešte zosilnel, keď ich žiaci Kliment, Naum a ďalší s nimi, vyhnaní z Moravy, usadili sa v Ochridskej oblasti. Tam tiež skoro začalo rozkvítať slovenské písomníctvo a mníšstvo, vznikla tam i prvá slovenská eparchia na Balkáne. Jej prvým biskupom sa stal v roku 893 sv. Kliment.

Svätý Sáva a udelenie autokefality

V 13. storočí sa rímsky pápež snažil posilniť svoju moc v Srbsku. Preto sa srbský atoský mních svätý Sáva, brat kniežata Štefana, vydal do mesta Nikea, aby oboznámil konštantinopolského patriarchu o ťažkom postavení kresťanstva, nachá-

Zničené monastiere v Kosove

dzajúceho sa pod latinským vplyvom. Je si treba uvedomiť, že v tej dobe bola byzantská ríša okupovaná križiakmi a prestala ako politický monolit dočasne existovať, výnimkou gréckeho Nikejského cisárstva. Patriarcha Manuel I. zväžil uvedené okolnosti, a rozhodol v roku 1219 a biskupskom svätení sv. Sávu (+ 1236) a jeho uvedenie do hodností arcibiskupa.

Ukrižované Kosovo

Zároveň tento konštantinopolský patriarcha uznal v nikejskom exile Srbskú pravoslávnu cirkev za autokefálnu.

Cirkevná správa a srbský štát počas vedenia sv. Sávu

Na spiatocnej ceste navštívil sv. Sáva srbský monastier Chilandar na Atose, odkiaľ so sebou vzal niekoľko vzdelaných mníchov a tiež navštívil Solún (Tessaloniky), kde získal liturgické a bohoslovecké knihy. Po svojom návrate vynaložil svoje sily na upevnenie Srbskej cirkvi a pravoslávie medzi ľuďmi, a zvyšovanie vzdelanosti národa. Založil osem nových eparchii, zatiaľ čo pred tým boli v Srbsku len dve rašská a prizrenská. Do biskupských úradov uviedol svojich najlepších žiakov. Do monastierov zaviedol atoský typikon, ktorý sa stal zdrojom duchovnej osvety. Svätý Sáva sa aktívne zúčastňoval aj politického života.

Srbský patriarcha Pavle

Zriadenie patriarchátu

Srbské pravoslávne arcibiskupstvo trvalo do roku 1346, kedy mocný srbský panovník Štefan Dušan zvolal do Skopie cirkevný snem a na ňom bolo rozhodnuté o povýšení Srbskej cirkvi na úroveň patriarchátu. Prvým srbským patriarchom sa stal Ioannikij II. so sídlom v Pěči. Jednotlivé eparchie boli zmenené na metropolie. Pečský patriarchát bol uznaný trnovským patriarchom Symeonom

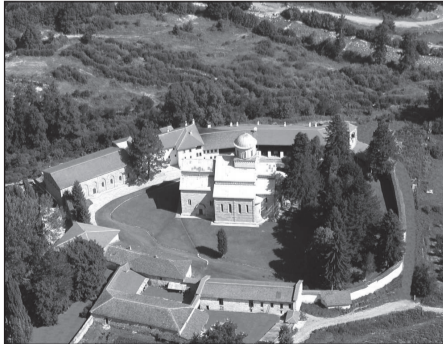

Sídlo patriarchu

a ochridským arcibiskupom. V roku 1352 na patriarchát uvalil anathému patriarcha Kalistos. Ako prvý dôvod uviedol, že Štefan Dušan je stúpencom západnej cirkvi, a že s cieľom posilniť národnú cirkev vyhnal v roku 1349 gréckych biskupov. Anathema bola odvolaná v roku 1374 po naliehaní srbského mnicha Izaiáša na konštantinopolského patriarchu.

Turecký vpád

V roku 1459 bolo Srbsko dobyté Turkmi a stalo sa súčasťou Osmanskej ríše. Väčšina pravoslávnych chrámov boli zmenené na mešity, zatvárali sa školy, srbský národ bol utláčaný a násilne islamizovaný. V takomto stave ostali Srbi až do 2. pol. 19. storočia. V súvislosti so stratou poli-

Decani monastier

tickej samostatnosti dočasne zanikol i pečerský patriarchát, ktorý bol podriadený ochridskému biskupovi.

(pokračovanie v budúcom čísle, v ktorom sa dozviete o utrpení a tragédii, ktoré postihlo Srbskú pravoslávnu cirkev koncom 20. a začiatkom 21. storočia.)

LITURGICKÉ OKIENKO

BOHOSLUŽOBNÉ PIESNE IV.

Akafist, akathist /z gréckeho slova akáthis-tos – nesidalen/ je krátka bohoslužba, počas ktorej kvôli jej dôležitému obsahu sa nesmie sedieť ale stáť. Takto sa nazýva aj pieseň patriarchu Sergija /610-638/, zostavená na počesť Božej Matky, keď v roku 626 bol pod jej ochranným plášťom Carhrad oslobodený od nepriateľov. Pozostáva z 12-tich kondakov a 12-tich ikosov. Niektorí liturgisti tvrdia, že autorom akafistu na počesť Bohorodičky nebol patriarcha Sergij, ale Georgij Pisisliovský, alebo sám patriarcha Fótios. Predslovom k tejto dlhej piesni je tropar "Vzbrannoju vojevodi...". Celý akafist sa delí na dve časti, z ktorých prvá časť má historický charakter a druhá časť dogmatický obsah. Neskôr vznikli aj iné akafisty, napr.: Akafist sladšajšomu Hospodu našemu Isusu Christu, Akafist svjatiteľu Nikolaju a ďalším svätým. Táto bohoslužba sa slúži dodnes v našich chrámoch, duchovenstvo ju číta v rámci svojho modlitebného pravidla a aj ostatní veriaci sa ho modlia doma. Akafisty majú významné miesto v živote pravoslávnych veriacich a vytvárajú sa dodnes.

Ipakoj, ipakoi /z gréckeho slova ipakoúein – počúvať, pozorovať, počúvať niekoho a odpovedať mu/ sa spieva na paschálnom povečerí, paschálnej polnočnici po kánone, na utrení pred antifonmi a po 3. piesni kánona po sidalne. Názov tejto piesne sa vykladá dvoma spôsobmi: 1. v minulosti ju za čtecom spieval ľud, akoby odpovedal na jeho spev; 2. že sa má počúvať so zvláštnou pozornosťou, lebo sa v nej hovorí o Christovom vzkriesení. Poriadok bohoslužieb stanovuje, že sa má počas interpretácie ipakvoja v chráme stáť /Averkij 1999, s.119; Mirkovič 1994, s.35/.

Antifony /antifona/ nám hovoria nielen o spôsobe prednesu liturgického textu /striedavý spev/, ale vytvárajú osobitný druh cirkevnej poézie. Poznáme 1. Antifony kafizmy, čiže tie časti kafiziem, pre ktoré je ustanovené, že ich verše sa spievajú striedavo dvoma chórm /zbormi/. 2. Antifony izobraziteľné – verše 102. a 145. žalmu, ktoré sa spievajú v sobotu, sviatky, nedele, počas predprazdenstva, poprazdenstva na sv. liturgii. Tretí antifon tvoria blahoslavenstvá /Mt 5,3-12/. 3. Každodenné antifony – verše 9., 92., 94. žalmu, ktoré sa spievajú na liturgii namiesto izobraziteľných antifonov od pondelka do piatku. K nim sa pripájajú aj prípevy: "Molitvami Bohorodicy, Spase, spasi nas; Molitvami svjatych tvojich, Spase, spasi nas." 4. Svjatočné antifony sú prorocké verše žalmov, ktoré hovoria o oslave sviatku. Obsahujú výpoveď o udalosti, ktorú reálne prežívame v Cirkvi. Prednášajú sa počas 12 veľkých, tzv. Hospodských sviatkov, okrem Stritenia /Stretnutie Pána/ a Bohorodičných sviatkov. Poznáme aj stupňové antifony, ktoré sme rozobrali v predošlom článku.

Sidalny /sedalny/ sú cirkevné piesne, ktoré si až do dnešných čias uchovali svoje prvotné miesto v utrení. Je stanovené, že po každej kafizme /žalmoch Žaltára/ sa sedí. A pretože takýmto spôsobom sa odpočívajú, spevák spieva tropare /zvyčajne tri/, ktoré práve z tohoto dôvodu boli pomenované csl. Sidalny /gr. Kafismata/, to znamená sedenie, alebo grécky anapausima – odpočinutie. Tieto tropare sa nenesú v zmysle tématiky žalmov, ale v zmysle tématického zamerania sviatku, alebo všeobecne myšlienky bohoslužby jednotlivého dňa v týždni. V nedeľu sa v nich prirodzene zobrazuje idea vzkriesenia Isusa Christa a sprevádzajú každý jeden hlas /Fundulis, 1999, s.110/.

Prokimen /z gréckeho prokeimenos – predchádzajúci/ je verš Svätého písma, žalmu, ktorý sa spieva pred čítaním Svätého písma /Apoštola, Evanjelia, parimije/. Slúži ako úvod do samotného čítania. Obsahuje dôležitú časť, ktorá sa má prednášať, alebo význam dotyčného dňa, modlitieb a piesní. Preto poznáme názvy ako prokimen apoštola, prokimen dňa /spieva sa každý deň na večerni/. Ku každému prokimenmu sa pripájajú ako pokračovanie jeden až tri verše, ktoré sú tesne späté s ním /Antonov, 1912, s. 70; Mirkovič, 1994, s. 51/.

Zasadnutie Sekcie Fondu

Dňa 22.2.2005 sa na Úrade eparchiálnej rady Michalovskej pravoslávnej eparchie konalo výročné zasadnutie Sekcie Podporného Fondu. Na tomto stretnutí bola prejednaná a zhodnotená činnosť Fondu za uplynulé obdobie roku 2004 ako aj návrh plánu činnosti na rok 2005.

Sekcia Fondu zasadala celkovo 6 krát. Fond poskytol mimoriadnu podporu 10.000 Sk. Pre novovytvorenú Filantropiu (charitu) Michalovskej pravoslávnej eparchie. Bezúročnú pôžičku pre PCO Sobrance vo výške 50.000 Sk, PCO Nižná Rybnica 15.000 Sk, PCO Bežovce 40.000 Sk.

Prostriedky Fondu sú majetkom všetkých veriacich našej eparchie a tvoria sa z príspevkov veriacich vo výške 4 Sk ročne na veriaceho. Tieto prostriedky sú samostatne vedené a používajú sa výlučne na výpomoc cirkevným obciam a duchovným. Požiadavky na Fond prevyšujú jeho finančné možnosti no aj napriek tomu sa Fond postupne snaží vyhovieť každému žiadateľovi. Takéto finančné prostriedky je potrebné vytvárať aj napriek niektorým neprajnikom pre budúcnosť a samostatnosť cirkvi. Nedá sa čakať na pomoc štátu, pretože tento nemá prostriedky a už roky ani neposkytuje financie na investičné náklady (výstavby, rekonštrukcie). Práve naopak snaží sa odstúpiť od financovania cirkvi vôbec.

Dúfame, že každý pochopí nutnosť získavania vlastných prostriedkov cirkvi na výstavby, rekonštrukcie a podpory finančne slabším obciam našej eparchie a takto bude aj pristupovať k svojim povinnostiam voči Podpornému fondu.

správkyňa fondu

Dary na tlač

PCO Hažin	440
PCO Šamudovce	1.000
PCO Beňatina	800
PCO Inovce	1.000
PCO Hrabovce	760
PCO Bežovce	620
PCO Šaca	500
PCO Michalovce	1.020
PCO Cejkov	500
PCO Kašov	500
PCO Pozdišovce	800
PCO Sobrance	700
PCO Veľké Kapušany	500
PCO Zemplínske Hradište	500
PCO Zemplínsky Klečenov	600
PCO Košice	2.000
PCO Podhorod	700

NEKROLÓG

Eleonóra Džoganová

Ešte len nedávno, dňa 9. novembra 2004 sme sa v Dome smútku v Trebišove rozlúčili s duchovným prot. Jánom Džoganom, rodákom z Byšty, okr. Trebišov. A vo februári 2005 sme sa v Dome smútku v Trebišove rozlúčili s jeho manželkou Eleonorou Džoganovou, rod. Tovthovou, rodáčkou z Pribenika, okr. Trebišov.

Zosnulá predčasne v 61 roku svojho života, bola ešte plná životného elánu a chcela, ako nám to hovorila veľmi veľa vecí urobiť a napraviť. Mohla sa ešte tu tešiť a radovať zo svojich detí a vnukov, ale nestalo sa tak. Na ceste do chrámu jej prišlo nevoľno a aj napriek rýchlej zdravotníckej pomoci zosnula v Trebišovskej nemocnici.

Smútočné obrady vykonali miestny duchovný prot. Ladislav Bílý, kancelár MR, ktorý sa so zosnulou rozlúčil a duchovný prot. ThDr. Štefan Horkaj z Michaloviec, ktorý mal smútočný príhovor. V smútočnom obrade sme sa modlili a aj budeme sa modliť za spásu jej duše, aby Boh bol k nej milosrdný a odpustil jej chyby a hriechy, aby ju prijal do svojich nebeských príbytkov, ktoré pripravil pre tých, čo ho milujú a ona milovala Boha.

Blahenný pokoj a vičná jej pamjať!

Deti s rodinami ďakujú všetkým pravoslávnyim veriacim, príbuzným a priateľom, ktorí prišli sa so zosnulou mamkou, babičkou a veriacou Eleonorou Džoganovou rozlúčiť a vypravadiť ju na poslednej ceste.

Deti s rodinami

Juraj Dorič

„Pomiluj, upokoj sozdanije tvoje Vladyko, molitvami Bohorodicy i vsich svjatyh!“

Tak sme prosili dňa 18.2. 2005 v Zalužiciach Hospoda Boha, aby omilostil a upokojil novopredstavujúcu sa Annu Doričovú, rod. Lukáčovu, ktorú si povolal k Sebe, aby sa mu predstavila.

Jej odchod s pomedzi svojich blízkych, i keď vo veku 85-tich rokov, spôsobil veľký žiaľ, ktorý bol o to väčší, že len pred nedávnom, 30. novembra 2004 sa rozlúčili s jej manželom a svojim otcom Jurajom Doričom, ktorý sa dožil 91 rokov. Za takýto krátky čas, ich deti stratili veľa – svojich milovaných rodičov, ktorým z lásky venovali svoju starostlivosť, najmä pri ich nemoci. Treba pripomenúť, že obaja zosnuli boli dobrými veriacimi našej pravoslávnej cirkvi, čoho svedectvom je, že nebohy bol aj dobrým pravoslávnyim kantorom, a svojim spevom vypoľahal pri sv. bohoslužbách nielen v Zalužiciach, ale aj v Hažine. Nebohy nezabudli ani náboženskú výchovu svojich detí, aby z nich boli dobrí veriaci.

„S duchy pravednych skončavšichja duši rabov tvojich Spase upokoj“ i vičnuju jim pamjať!

Pohrebný obrad vykonali: d.o. prof. Ján Šafín, PhD z Michaloviec, ktorý predniesol pohrebnú kázeň, d.o. Mgr. Marek Sedlický, správca pravoslávnej farnosti Lastomír, ktorý sa v mene prítomných rozlúčil.

Rodina zosnulých ďakuje všetkým, ktorí prišli rozlúčiť sa našou nebohovou mamou.

Blahenný pokoj i vičná jej pamjať!

Smútiaca rodina

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

POHÁR LAUGARICIO

V dňoch 17. – 19. februára 2005 sa na Výstavisku TMM v Trenčíne konala výstava kozmetických prípravkov a potrieb BEAUTY SLOVAKIA 2005. V rámci odbornej exkurzie sa tohto podujatia zúčastnili so svojimi majstrami odbornej výchovy aj žiaci Cirkevného SOU sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach, odborov kaderník, vlasová kozmetika a kozmetička. Získali zaujímavé poznatky o najnovších prípravkoch, technológiách a trendoch v oblasti kaderníckych a kozmetických služieb.

Súčasnou výstavou bola celoslovenská súťaž o pohár LAUGARICIO, v ktorej sa predstavili žiaci z 35 škôl Slovenska. O vysokej úrovni súťaže svedčí aj zloženie poroty, v ktorej rozhodovali naslovovzati odborníci B. Grohling a R. Marová, ako aj známe tváre zo súťaže Dievča za milión L. Uličná a M. Suriniová. Súťaže sa zúčastnili aj žiaci Cirkevného SOU Michalovce. V dekoratívnom líčení, kategórie "UČEŇ – Myslite na ružovo", súťažila Jana Pečeňáková. V účasovej tvorbe, kategória "UČEŇ – Disco titulka", sa predstavila Kristína Mihalková.

Minuloročný úspech na tejto súťaži sa podarilo zopakovať aj v tomto roku Lívia Šimkovej, ktorá v silnej konkurencii získala tretie miesto v kategórii "Denný nositeľný účes" (foto).

Aj úspech tejto akcie je pre nás dôkazom, že sa oplatí podporovať u žiakov a žiačok záujem o zvolenú profesiu a venovať sa odbornej činnosti, ktorá nielen zmysluplne vyplní voľný čas, ale je aj devízou do budúceho úspešného profesionálneho života našich absolventov.

Bc. Zlatica Chmurovičová,
hlavná majsterka OV
Cirkevné SOU Michalovce

POĎAKOVANIE

Úrad eparchiálnej rady Michalovskej pravoslávnej eparchie vyjadruje poďakovanie Bohuznámemu darcovi, ktorý daroval 10.000 Sk pre tlačový fond ÚER pre potreby vydavateľskej činnosti Eparchie a pre úrad daroval pre administratívne potreby laserovú tlačiareň Samsung a ozvučenie pre PC. Takisto inému bohuznámemu darcovi, ktorý daroval antivírusový software.

Darcom ďakujeme a vyprosujeme Božie požehnanie!

prot. Mgr. Ladislav Fedor,
riaditeľ ÚER

Zo života eparchie

Michalovce - Pracovná porada arcidekanov a ÚER

15. februára 2005 sa uskutočnilo pracovné zasadnutie arcidekanov s pracovníkmi ÚER, ktoré viedol riaditeľ prot. Mgr. Ladislav Fedor. Na programe bola súčasná situácia na farnostiach, daňové priznanie majetku a plán arcidekanov na II. štvrtrok 2005.

PCO Strážske – pokračovanie výstavby

16. februára 2005 sa na Pravoslávnej cirkevnej obci v Strážskom stretli spolu so správcom PCO Mgr. Michalom Džuganom členovia Rady cirkevnej obce spolu s členmi vedenia ÚER zastúpenými tajomníkom Úradu d.o. Mgr. Bohuslavom Seničom a tajomníkom pre pastoračiu d.o. Mgr. Vasiľom Bardzákom, PhD. Prerokované boli otázky plánu pokračovania výstavby chrámu v Strážskom. Funkcionári boli oboznámení s problémami súvisiacimi so stavbou. Práce sa budú vykonávať priebežne a ÚER bude nápomocný pri riešení vzniklých problémov priebežne.

Košice – vzťahy medzi investorom a realizátorom stavby

24. februára 2005 v Košiciach sa zástupcovia vedenia ÚER stretli na pracovnom stretnutí so správcom PCO Košice a členmi Rady cirkevnej obce za účasti nezávislého stavebného odborníka, pána Jána Olexu, aby sa zaoberali hlavne problematikou súčasného stavu v súvislosti s výstavbou a vzťahmi medzi investorom a realizátorom výstavby chrámu v Košiciach. Boli zistené isté nedostatky, ktoré bránia plynulému priebehu stavby, a tie je nevyhnutné čo v najkratšom čase odstrániť a pokračovať v riadnom napredovaní výstavby v dohodnutých termínoch.

Prijatie u primátora Michaloviec

22. februára 2005 sa Ing. Jozef Bobik stretol s riaditeľom ÚER, prot. Mgr. Ladislavom Fedorom. Účelom stretnutia boli diskutované témy týkajúce sa otázok rozšírenia cirkevného školstva na pôde mesta a jeho perspektívach.

Riaditeľ ÚER prijal plukovníka Salaganiča

24. februára 2005 riaditeľ ÚER prot. Mgr. Ladislav Fedor prijal plukovníka Ing. Jána Salaganiča, veliteľa východného okruhu, s ktorým rokoval o budúcej spolupráci s armádou a to hlavne duchovenskej pôsobnosti v armáde. Bola diskutovaná otázka obsadenia miesta armádneho duchovného.

Ospravedlnenie

Úrad eparchiálnej rady Michalovskej pravoslávnej eparchie a redakcia Prameň sa týmto ospravedľujú za uverejnenie pozvánky na vysviacku nového pastiera, ktorá sa neuskutočnila z dôvodu neočakávanej hospitalizácie Jeho Preosvietenosti Jána, biskupa michalovského. Vysviacka sa uskutoční po sviatku Vzkriesenia Pána a termín bude včas oznámený.

Cirkevné obce si vzájomne pomáhajú

Pravoslávna cirkevná obec Lastomír, filiálna obec Dúbravka srdečne ďakuje drahým veriacim a dôstojnému otcovi, duchovnému Pravoslávnej cirkevnej obci Šaca za finančnú pomoc, ktorú poskytli na rozostavaný chrám v obci Dúbravka. Sme veľmi radi, že ste nezanevrelí na našu prosbu. Táto finančná pomoc nám pomôže do ďalšej práce na chráme, aby sme sa mali kde modliť a prinášať Bohu svoje modlitby. Nech im to Hospodin Boh vynahradí v zdraví, šťastí s Božím požehnaním. Na mnohá i blahaja lita. Ešte raz vreľá vďaka.

Veriaci PCO a správca farnosti

Daruj 2% dane svojej Cirkvi

Drahí bratia a sestry v Christu, milí čitatelia!

Aj v roku 2005 je tu možnosť, aby ste 2% Vami odvedenej dane predložili rok, poukázalo svojej Cirkvi prostredníctvom občianskych združení, charitatívnych a účelových zariadení Cirkvi, ktoré vyvíjajú aktivity, z ktorých majú osoh mnohí.

Na rok 2005 schválilo Ministerstvo financií SR 2% z dane. Na základe tejto skutočnosti sa na Vás obraciame s prosbou o darovanie týchto 2% z Vami odvedenej dane.

Získané prostriedky pomôžu k realizácii projektov tým subjektom, ktoré si registráciu v rámci tejto možnosti uplatnili.

V roku 2005 môžete prispievať týmto organizáciám:

Obchodné meno alebo názov:

Pravoslávna akadémia – vzdelávacie, kultúrne, spoločenské a informačné centrum

Sídlo: Duklianska 16, 071 01 Michalovce

IČO: 31299296

Právna forma: občianske združenie

Mgr. Vladimír Spišák,
riaditeľ PA

Obchodné meno alebo názov:

Filantropia michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach

Sídlo: Duklianska 16, 071 01 Michalovce

IČO: 35561220

Právna forma: 721 cirkevná organizácia

d.o. Mgr. Marek Sedlický,
riaditeľ Filantropie

Tlačivá pre odvod 2% dane si môžete vyzdvihnúť na Úrade eparchiálnej rady Michalovskej pravoslávnej eparchie, Duklianska 16, Michalovce, tel. 056/ 642 4156, Pravoslávnej akadémii, Duklianska 20, Michalovce, tel. 056/ 642 6927, alebo na každom pravoslávnom farskom úrade Michalovskej pravoslávnej eparchie.

Všetkým darcom vopred ďakujeme!